

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ (ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ)

Β΄ ΤΑΞΗ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΛ

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

(Επισημαίνεται ότι οι απαντήσεις που προτείνονται για τα θέματα είναι ενδεικτικές. Κάθε άλλη απάντηση, κατάλληλα τεκμηριωμένη, θεωρείται αποδεκτή).

ΘΕΜΑ 1 (μονάδες 35)

1^ο υποερώτημα (μονάδες 10)

Ενδεικτική πύκνωση (78 λέξεις)

Η συντάκτρια, προβλέποντας τη θέση της γυναίκας στην ελληνική κοινωνία του 2022, εκφράζει την απαισιοδοξία της. Θεωρεί ειδικότερα ότι, με την πανδημία και την πατριαρχική νοοτροπία σε ισχύ, δεν αναμένεται καμία βελτίωση. Η λύση, κατά τη γνώμη της, έγκειται στην οικογενειακή αγωγή, η οποία επιβάλλεται αφενός να απαλλαγεί από τα φαινομενικά φυσιολογικά αλλά κατά βάθος ρατσιστικά πρότυπα που διαιωνίζει και αφετέρου να διδάξει στα κορίτσια τις πραγματικές υποχρεώσεις τους και στα αγόρια τον σεβασμό προς το άλλο φύλο.

2^ο υποερώτημα (μονάδες 10)

ΘΕΣΗ: Η συντάκτρια υποστηρίζει ότι η έξαρση της βίας κατά των γυναικών στην Ελλάδα πιθανόν να αποτελεί απόρροια του εγκλεισμού των πολιτών στα σπίτια τους λόγω καραντίνας στο πλαίσιο της πανδημίας του κορονοϊού.

ΔΕΔΟΜΕΝΑ ΓΙΑ ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ:

- Ο κόσμος, ειδικά στην Αθήνα, φαίνεται να βιώνει μια τρομερή ψυχολογική πίεση λόγω της κατάσταση με τον κορονοϊό.
- Η ψυχολογική πίεση αυξάνει την εκδήλωση βίαιων συμπεριφορών.
- Η κατάσταση αυτή επιδεινώνεται ειδικά σε βάρος των γυναικών λόγω της ισχύουσας πατριαρχικής νοοτροπίας στην κοινωνία.

3^ο υποερώτημα (μονάδες 15)

Πρώτη παράγραφος: Με το α΄ ενικό πρόσωπο («Δε θα μπορούσα να μιλήσω...») η συντάκτρια μάς μεταφέρει τις προσωπικές της σκέψεις και εκτιμήσεις για τη νέα χρονιά (2022). Με το α΄ πληθυντικό πρόσωπο («συνεχίζουμε να βιώνουμε...»), επεκτείνει την αναφορά της όχι μόνο στον εαυτό της αλλά και στην εμπειρία όλων των ανθρώπων, αφού μιλάει για την πανδημία, που μας αφορά όλους.

Τελευταία παράγραφος: Εδώ, με το α' ενικό πρόσωπο η συντάκτρια εκφράζει μια προσωπική της επιθυμία: «Θέλω να...». Παράλληλα ωστόσο χρησιμοποιεί και το α' πληθυντικό ρηματικό πρόσωπο («οι κόρες μας», «οι γιοι μας»), καθώς η επιθυμία της αφορά μια ευρύτερη ομάδα ανθρώπων, τους γονείς, στην οποία συγκαταλέγεται και η ίδια.

Η χρήση του α' ενικού προσώπου προσδίδει στο κείμενο ένα ύφος προσωπικό και οικείο. Με το πέρασμα στο α' πληθυντικό η οικειότητα αυτή ενισχύεται, καθώς οι αναγνώστες αισθάνονται ότι εντάσσονται στην ίδια «ομάδα» με τη συντάκτρια και ότι τα προβλήματα που θέτει αφορούν και τους ίδιους. Έτσι ενισχύεται περισσότερο ο προβληματισμός και η ευαισθησία τους.

ΘΕΜΑ 4 (μονάδες 15)

Στο κείμενο, με φόντο το τέλος του Β' Παγκοσμίου Πολέμου, μια Εβραία, η Νοεμή, παρά τη στήριξη και την αγάπη που απολαμβάνει από τον σύζυγό της, έρχεται αντιμέτωπη με τα μέλη της οικογένειας εκείνου, ζωντανούς και νεκρούς, και βιώνει την απόρριψη λόγω της εβραϊκής της ταυτότητας. Η αδερφή Μαρία, βλέποντας την «Οβραία», στρέφει το πρόσωπό της «με αναγούλα». Η δε μάνα, επηρεασμένη από τα ρατσιστικά στερεότυπα και τις προκαταλήψεις της εποχής για τους αλλοεθνείς, πόσο μάλλον για τους αλλόθρησκους, βλέπει τη νύφη της ως μίasma που «θα μολέψει το αίμα». Μπροστά στην αγάπη βέβαια προς τον γιο της συμβιβάζεται. Αυτό ωστόσο δε συμβαίνει και με τον πατέρα που, ζωντανός, απείλησε τον Κοσμά να μην ξαναπατήσει το πόδι του στην Κρήτη, ενώ ως νεκρός, τουλάχιστον στα μάτια της φοβισμένης συζύγου του, είναι «ικανός» ακόμα και να πνίξει την «Οβραία».

Στο πλαίσιο της ενσυναίσθησης οι μαθητές / μαθήτριες αναμένεται να προσεγγίσουν τον συναισθηματικό κόσμο της Εβραίας κοπέλας και να εκφράσουν εκ μέρους της τη λύπη, την απογοήτευση, ίσως και την οργή που θα μπορούσε να νιώθει για την απόρριψη που βιώνει. Είναι βέβαια πιθανόν, ως αντιστάθμισμα σε αυτά τα αρνητικά συναισθήματα, να γίνει αναφορά και στην αμέριστη αγάπη που της εκδηλώνει ο σύζυγός της Κοσμάς, γεγονός που προφανώς της δίνει δύναμη. Σε κάθε περίπτωση, κάθε επαρκώς τεκμηριωμένη απάντηση είναι θα πρέπει να γίνει αποδεκτή.